

TRG ZAVAROVALNIŠTVA V SLOVENIJI

Dušan NOVAK

Zavarovalni trg v Sloveniji v letu 2003

- 14 zavarovalnic
  - 9 kompozitnih zavarovalnic
  - 2 življenjski zavarovalnici
  - 3 premoženjske zavarovalnice
- 2 pozavarovalnici
- pokojninski skladi in pokojninske družbe
(5 skladov in 4 družbe)

Lastništvo

- 11 zavarovalnic v slovenski lasti
nekatere od teh so v pretežni državni lasti - privatizacijski postopek je v poteku
- 3 zavarovalnice, ki so v večinski lasti tujcev
(Grawe, Merkur, Generali)
- pozavarovalnici v slovenski lasti
(ena pretežno v državni lasti - potek privatizacije)

Možnost poslovanja

Zakon o zavarovalništvu (Ur. l. RS 13/2000) določa, da lahko v Sloveniji poslujejo:

- do vstopa Slovenije v EU
  - zavarovalnice s sedežem v Sloveniji;
  - tuje zavarovalnice, ki imajo podružnico v RS;
- po vstopu Slovenije v EU
  - zavarovalnice s sedežem v Sloveniji;
  - zavarovalnice držav članic EU;
  - tuje zavarovalnice, ki imajo podružnico v RS.

Zakonodaja

- Zakon o zavarovalništvu (Uradni list RS, 13/2000)
- preko 20 podzakonskih aktov
- Obligacijski zakonik (Uradni list RS, 83/2001)
- Zakon o davku od prometa zavarovalnih poslov
- Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju

Nadzor

- Agencija za zavarovalni nadzor (po ZZavar)
  - nadzor nad vsemi dejavnostmi na področju zavarovalništva (zavarovalnice, pozavarovalnice, zastopniške in posredniške družbe)
  - sprejema podzakonske akte

Način pridobivanja posla

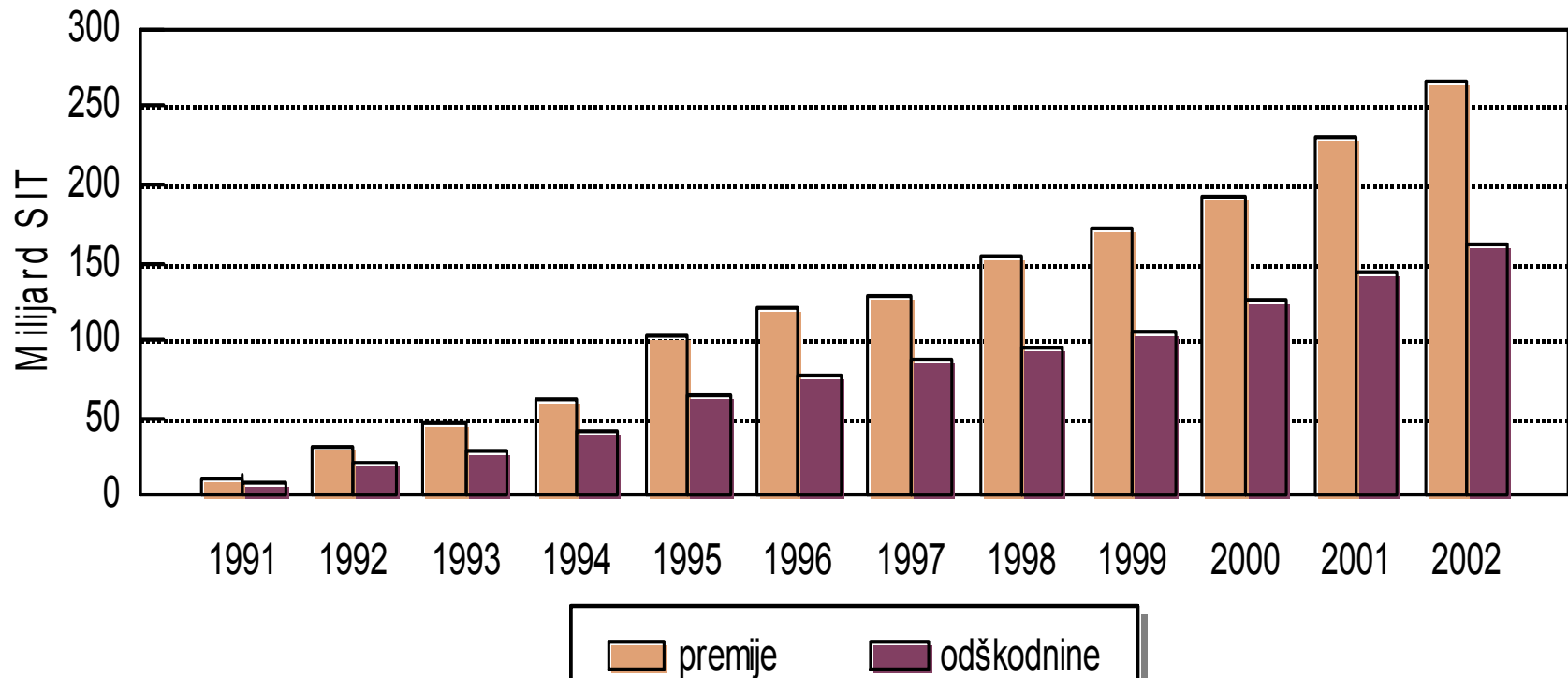
- zavarovalni zastopniki
  - zaposleni v zavarovalnicah (večji del)
  - zaposleni v zavarovalnih agencijah
  - število zastopnikov z opravljenim preizkusom znanj 1594
- zavarovalni posredniki
  - zaposleni v zavarovalnih posredniških družbah (teh je okoli 20)
  - število posrednikov z opravljenim preizkusom znanj 271
  - zavarovanje odgovornosti zavarovalnih posredniških družb
- lahko opravlja samo posle zavarovalnega zastopanja oz. posredovanja ter nekatere druge storitve v zvezi z zavarovalnimi posli skladno z ZZavar

Ustvarjena premija

- V letu 1991 $\Rightarrow$ 11.5 mrd SIT / 50 mio EUR
  - delež v BDP 3,3 %
  - 93,23 % premoženjskih zavarovanj (10,7 mrd SIT / 46,5 mio EUR)
  - 6,77 % življenjskih zav. (0,8 mrd SIT / 3,5 mio EUR)
- V letu 2002 $\Rightarrow$ 266 mrd SIT / 1,15 mrd EUR
  - delež v BDP 5,1 %
  - 77,4 % premoženjskih zavarovanj (206 mrd SIT / 895 mio EUR)
  - 22,6 % življenjskih zav. (60 mrd SIT / 262 mio EUR)

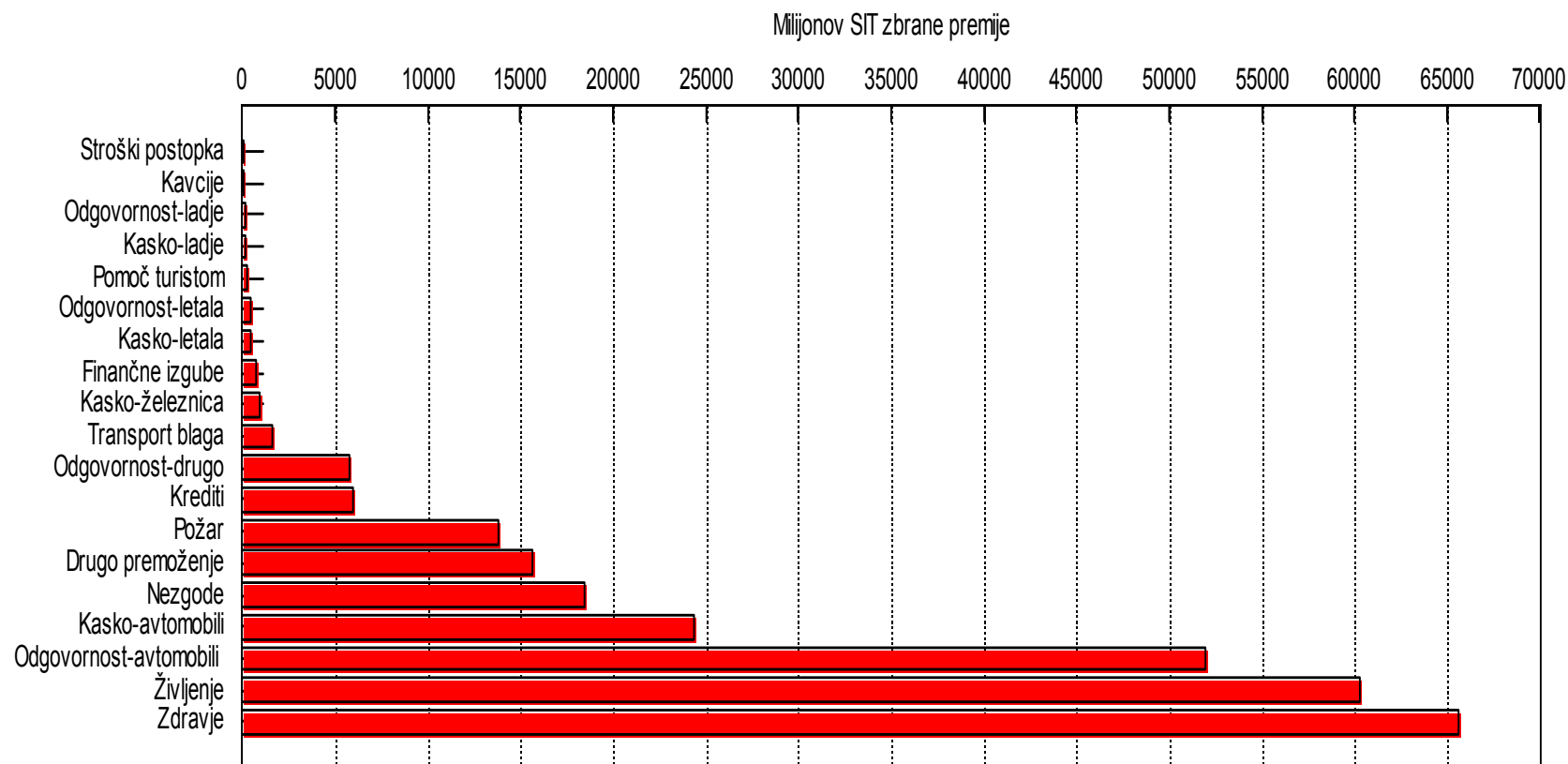

Rast zavarovalne dejavnosti

Vir: SZZ

Velikost zavarovalnih vrst 2002

Vir: SZZ

Poslovna učinkovitost

- V letu 2002
  - 5204 zaposlenih (od 2 mio prebivalcev Slovenije)
  - povprečno vsak zaposleni ustvaril 50 mio SIT / 217.000 EUR bruto premij (5,6 % več kot leto poprej)
  - izboljševanje izobrazbene sestave zaposlenih (delež visoko izobraženih že preko 20 %)
  - ustvarjena premija na prebivalca
133.000 SIT / 580 EUR (12 % več kot leto poprej)

Tržni deleži zavarovalnic 2002

				%
Zavarovalnice in druge članice SZZ	Vrsta zavarovanj			
	vsa	življenjska	neživljenjska	
SKUPAJ	100	100	100	
Triglav	40,95	43,14	40,31	
Vzajemna	20,23	-	26,13	
Maribor	12,67	16,73	11,49	
Adriatic	9,59	3,03	11,51	
Slovenica	4,49	3,13	4,89	
Tilia	2,5	1,03	2,93	
Merkur	2,26	8,46	0,46	
Kapitalska družba (KAD) *	3,11	13,78	-	
Grawe	1,66	5,33	0,59	
Generali	1,35	2,36	1,06	
Sklad obrtnikov in podjetnikov (SOP) *	0,65	2,89	-	
Slovenska izvozna družba (SID) *	0,38	-	0,49	
Krekova	0,14	0,12	0,15	
Triglav, zdravstvena	0	0,01	-	

Vir: SZZ

Pozavarovalni trg

- V letu 2002 je delež pozavarovanja v zavarovalni dejavnosti predstavljal 10,7 %
- Zbrana pozavarovalna premija
  - v letu 1991 $\Rightarrow$ 2,3 mrd SIT / 10 mio EUR (100 % za premoženjska zavarovanja)
  - v letu 2002 $\Rightarrow$ 28,6 mrd SIT / 124 mio EUR ali 36 % več kot leto poprej (99 % za premoženjska zavarovanja)
- Največji deleži pozav. premije po zav. vrstah:
  - požar 25,9 %
  - avtomobilska odgovornost 21,6 %
  - drugo škodno zavarovanje 20,2 %

Primerjava z drugimi državami 2001 (Slo 2002)

Država	Število zavar. družb	Število zavar. delavcev	Premije			Premija na prebivalca		Delež premij v BDP v %
			vsa zavarovanja v mio EUR	življenje v mio EUR	delež življenja v %	vsa zavarovanja v EUR	življenje v EUR	
Švica	150	49.000	33.097	22.110	66,8	4.560	3.046	11,8
Danska	260	13.600	11.830	7.528	63,6	2.204	1.403	6,4
Evropska zveza (15)	4.693	875.666	798.753	521.455	65,3	2.104	1.372	9,1
Belgija	202	25.270	20.879	13.555	64,9	2.029	1.317	8,1
Avstrija	80	29.276	12.479	5.876	47,1	1.533	722	5,9
Italija	256	42.500	73.530	43.915	59,7	1.267	757	6
Portugalska	88	13.500	8.045	4.549	56,5	803	454	6,5
Slovenija	14	5.204	1.158	262	22,6	580	131	5,1
Grčija	102	9.300	2.674	1.282	47,9	252	121	2,3
Madžarska	23	29.387	1.693	699	41,3	170	70	3,3
Hrvaška	23	5.003	695	126	18,1	157	28	3
Turčija	62	10.003	1.962	367	18,7	29	5	1,3

Viri: SZZ, CEA, Statistični urad RS, Hrvatski ured za osiguranje, DZS

Povezave z drugimi trgi

- zavarovalnice v tuji lasti poslujejo po pogojih svojih večinskih lastnikov
- zavarovalnice v slovenski lasti stremijo k trgu bivše Jugoslavije (Zav. Triglav je že prisotna s svojimi hčerinskimi podjetji na Hrvaškem, v Črni gori, na Češkem)

Slovensko zavarovalno združenje

- ustanovljeno leta 1992
- 15 članic (14 zavarovalnic in 1 pozavarovalnica)
- preko 20 delovnih teles
- naloge:
  - Škodni sklad (obvezno po ZOZP in ZZavar)
  - Biro zelene karte (obvezno po ZZavar)
  - izobraževanje ter preizkus strokovnih znanj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oz. posredovanja (obvezno po ZZavar)
  - sprejemanje zavarovalnih statističnih standardov
  - naloge skupnega pomena za članice

Slovensko zavarovalno združenje

- naraščajoče sodelovanje z Ministrstvom za finance ter z gospodarskimi institucijami
- zgledno sodelovanje z drugimi zavarovalnimi združenji
- sodelovanje v mednarodnih zavarovalnih institucijah (CEA, CoB, IUMI, AIDA)

Problemi

- nelojalna konkurenca med zavarovalnicami
- nepripravljenost državnih institucij za sodelovanje pri pripravi predpisov
- premajhen poudarek na povečanju konkurenčnosti slovenskih zavarovalnic
- majhen zavarovalni trg za nekatere zavarovalne vrste

Prihodnost

- prihod tujih zavarovalnic ob vstopu Slovenije v EU
- rast premije na področju življenjskih zavarovanj, tudi pokojninskih zavarovanj
- večje sodelovanje z zunanjimi institucijami na področju premoženjskih zavarovanj
- združevanje zavarovalnic